

අවසාන වශයෙන් කරුණු දෙකක් එකතුකරමු.

1918 අප්‍රියෙල් 4 දින “වෘම කොමියුනිස්ට්වාදීන්” සමග තර්ක කිරීමේ දී (“කොමියුනිස්ට්” අංක 1, පිටු 4, පාසටහන බලන්න) මම එක එල්ලේම ඔවුන්ට වෙසේ කීවෙමි: “දුම්රිය ආඥාවෙහි¹³ ඇති ඔබ නොකැමති දේ මොනවාදැයි පැහැදිලි කරන්න; එයට ඔබේ සංශෝධන ඉදිරිපත් කරන්න. එසේ කිරීම නිර්ධන පංතියේ සෝවියට් නායකයන් ලෙස ඔබගේ යුතුකම වන්නේය. ඔබ එසේ නොකරන්නෙහි නම්, ඔබ කියන්නක් හුදෙක් හිස් වදන් පමණක් වන්නේය.”

ප්‍රථම “කොමියුනිස්ට්” කලාපය 1918 අප්‍රියෙල් 20 දින නිකුත් විය. නමුත්, “වෘම කොමියුනිස්ට්වාදීන්” සිතන ලෙසට දුම්රිය ආඥාව වෙනස් විය යුත්තේ හෝ සංශෝධනය විය යුත්තේ හෝ කෙසේද යන්න ගැන එහි එකී වචනයක් වත් නොවිය.

“වෘම කොමියුනිස්ට්වාදීහු” ඔවුන්ගේ ම නිශ්ශබ්ද නාවය විසින් හෙළා දකිනු ලැබ සිටිති. ඔවුන් කළේ නොයෙක් ආකාරයේ අවලාද නගමින් දුම්රිය ආඥාවට පහර දීම පමණකි. (අංක 1 හි පිටු 8 සහ 16). ආඥාව වැරදි නම් එය සංශෝධනය කළ යුත්තේ කෙසේද?” යන ප්‍රශ්නයට ඔවුන් නියම පිළිතුරක් දුන්නේ නැත.

ඒ ගැන විස්තර කිරීමක් අවශ්‍ය නැත. දුම්රිය ආඥාව ගැන කරන එවැනි “විවේචන” එක්කෝ “ඉසුච්චාදී” විවේචන ලෙසට, නැතහොත්, පුහු වදන් භරණයක් ලෙසට පංති විඥනය ඇති කම්කරුවන් විසින් විස්තර කෙරෙනු ඇත (එම ආඥාව අපගේ ක්‍රියාමාර්ගය, දැඩි භාවයේ ක්‍රියාමාර්ගය, ආඥාදායකත්වයේ ක්‍රියා මාර්ගය, නැතහොත් නිර්ධන පංති විනයේ ක්‍රියාමාර්ගය පිළිබඳ නියම නිදර්ශනයකි.).

දෙවැනි කරුණ. මගේ “රාජ්‍යය සහ විප්ලවය” යන පොත ගැන බුහාරින් සහෝදරයා ලියූ වර්ණනාත්මක සමාලෝචනයක් “කොමියුනිස්ට්” පළමුවැනි කලාපයේ පළවිය. නමුත්, බුහාරින් වැනි අයගේ අදහස් ගැන මා කොතරම් අගය කළත්, මෙම සමාලෝචනයේ අංගලක්ෂණ නියා එයින් බේදජනක සහ වැදගත් කරුණක් හෙළිදරව්වන බව නොකියා සිටීමට මගේ හෘදය සාක්ෂිය මට ඉඩ නොදේ. බුහාරින් නිර්ධන පංති ආඥාදායකත්වය ගැන සලකා බලන්නේ අතීතයේ ස්ථාවරයෙන් මිස අනාගතයේ ස්ථාවරයෙන් නොවේ. රාජ්‍ය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී නිර්ධන පංති විප්ලවවාදියාට සහ සුළු ධනපති විප්ලවවාදියාට පොදු විය හැකි දෙය සටහන් කරන බුහාරින් ඒ ගැන අවධාරණය කරයි. නමුත් ඒ දෙදෙන,

එකෙකුගෙන් අනිකා වෙන් කරන ඒ නියත කාරණයම බුහාරිත්ට “අමතක” විය.

පැරණි රාජ්‍ය යන්ත්‍රය “සුන් කර” සහ “පුපුරුවා” දැමිය යුතුයැයිද, “අවසාන සහ සම්පූර්ණ වශයෙන්” ධනපති පංතියේ “බෙල්ල අඹරවා දැමිය” යුතු යැයිද යනාදිය සටහන් කරන බුහාරිත් ඒ ගැන අවධාරණය කරයි. වයරු වැටුණු සුළු ධනපතියන්ට ද මෙය අවශ්‍යව තිබිය හැක. 1917 ඔක්තෝබරය හා 1918 පෙබරවාරි අතර අපගේ විප්ලවය දැනටමත් ප්‍රධාන වශයෙන් කර තිබෙන්නේ මෙය ය.

එහෙත් ඉතාමත් විප්ලවවාදී සුළු ධනපතියාට වුවද අකමැති දෙය පංති විභූතිය ඇති නිර්ධන පංති විප්ලවවාදියාට අවශ්‍ය වන දෙය, අපගේ විප්ලවය නවමත් ඉටු කර නොමැති දෙය, ආදිය ගැන මගේ පොතෙහි සඳහන් කර ඇත්තෙමි. මෙම කර්තව්‍ය ගැන, හෙට ඉටු කළයුතු කර්තව්‍යය ගැන බුහාරිත් කිසි දෙයක් නොකීවේය.

මා මෙම කරුණ ගැන නිහඬ නොවීමට වැදගත් හේතු තිබේ. ඒ මෙසේය. ප්‍රථමයෙන්ම, ඊයේ කර්තව්‍යයන්ට නොව හෙට ඉටු කිරීමට තිබෙන කර්තව්‍යයන් ගැන වැඩි අවධාරණයක් යෙදීම කොමියුනිස්ට්වාදී-යෙකුගෙන් බලා පොරොත්තු වන දෙයකි. දෙවැනිව, මගේ පොත ලියන ලද්දේ, බොල්ෂෙක්වරුන් බලය අල්ලා ගැනීමට පෙර වූ අතර, “ඔව්, ඇත්ත තමයි, බලය අල්ලා ගැනීමෙන් පසුව අපි විනය ගැන කථා කරන්නෙමු...” යන වැනි පහත් සුළු ධනපති තර්කවලින් බොල්ෂෙවික් වරුන්ට සංග්‍රහ කිරීමට නො හැකි කාලයක් විය.

“ප්‍රචණ්ඩ භාවය සහ යටත් කිරීම නොමැතිව, සමාජ ජීවිතයේ මූලික කොන්දේසි පිළිපැදීමට ජනතාව පුරුදු වනු ඇති හෙයින්... සමාජවාදය කොමියුනිස්ට් ක්‍රමය දක්වා සංවර්ධනය වනු ඇත...” (රාජ්‍යය සහ විප්ලවය පිටු 77-78; බලය අල්ලා ගැනීමට පෙර “මූලික කොන්දේසි” ගැන සාකච්ඡා කරන ලද බව මෙයින් පෙනේ).

“... ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හැකි ශාමට පටන් ගනු ඇත්තේ ඉන් පසුව පමණකි...” එවිට, “ගතවර්ෂ ගණන් තිස්සේ දන්නා ලද සහ අවුරුදු දහස් ගණන් තිස්සේ නැවත නැවතත් කියන ලද ආප්තෝප දේශවල ඇතුළත් සමාජ වර්ගාව ගැනවූ මූලික නීති පිළිගැනීමට ජනතාව ක්‍රමානුකූල ලෙස පුරුදු වූ කල, බල කිරීම නොමැතිව, බලහත්කාරය නොමැතිව රාජ්‍යය නැමති බලහත්කාරයේ යන්ත්‍රය නොමැතිව එම නීති පිළි පැදීමට ඔවුන් පුරුදු වනු ඇත.” (එම කෘතිය, පිටු 84; නැවත නැවතත් කියන ලද ආප්තෝපදේශ ගැන බලය අල්ලා ගැනීමට පෙර සඳහන් කරන ලද බව මෙයින් පෙනේ).

“කොමියුනිස්ට් ක්‍රමයේ ඉහළ අදියර (හැම එකාගෙන්ම ඔහුගේ

හැකියාව අනුව, හැම එකාටම ඔහුගේ අවශ්‍යතාවය අනුව) ඇති කිරීම සඳහා පැවතිය යුත්තේ වර්තමාන ශ්‍රම ඵලදායකත්වය නොවේ; පොම්පා-ලොව්ස්කි ගේ කථාවල එන සෙවනේටි¹⁴ ශිෂ්‍යයන් ලෙන් හුදෙක් විනෝදයට මහජන වස්තුව විනාශ කිරීමෙහි හා දීමට නොහැකි දෙයක්ම ඉල්ලීමෙහි සමත් වර්තමාන සාමාන්‍ය ස්වභාවයේ ජනයා නොවේ." (එම කෘතිය පිටු 91).

"කොමියුනිස්ට් ක්‍රමයේ ඉහළ අදියර එන තෙක් ශ්‍රම ප්‍රමාණය සහ පාරිභෝජන ප්‍රමාණය හා සම්බන්ධයෙන් සමාජය සහ රාජ්‍යය විසින් දැඩිතම පාලනයක් පවත්වා ගත යුතුයයි සමාජවාදීහු කියති" (එම කෘතිය).

"කොමියුනිස්ට් ක්‍රමයේ ප්‍රථම අදියර සුමට ලෙස ක්‍රියාත්මක වීමට, නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් අවශ්‍ය වන්නේ ශිෂ්‍ය මතුවීම සහ පාලනය ය. (එම කෘතිය, පිටු 95) එසේම මෙම පාලනය ස්ථාපිත කළයුත්තේ "ඉතා සුළු පිරිසක් වන ධනපති අල්පතරය, නැතහොත් ස්වකීය ධනපති ගති සිරිත් රැක ගැනීමට කැමති මහත්වරුන් සම්බන්ධයෙන් පමණක් නොව, "ධනපති ක්‍රමය විසින් ඉතාමත් නරක ලෙසට දුෂණය වී සිටින කම්කරුවන්" (එම කෘතිය-පිටු 96) හා "පරපුට්ටන්, එනම්, පොහොසතුන් ගේ, වංචාකාරීන් ගේ සහ ධනපති සම්ප්‍රදායයන් රකින වෙනත් ආරක්ෂකයන් සම්බන්ධයෙන් ද වේ." (එම කෘතිය).

බුහාරින් මෙය අවධාරණය නොකිරීම සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණකි.

1918 මැයි 5

1918 මැයි 9, 10 හා 11 දිනවල
 "ප්‍රාවීද්", අංක 88, 89 හා 90
 කලාපවල පලකරන ලදී